

လိာ်ဆာ်သးကညီပိာ်မုာ်ကရု
အလံာ်ဟ့ာ်ယုာ်ဖဲကညီပိာ်မုာ်ကရုမုာ်နံးပုာ်ထီာ်(၄၀)ဝိတဝီ
လါခဲထီာ်(၈)သီ.၂၇၆၄နံာ်-လါအ့ဖျါ(၅)သီ.၂၀၂၅နံာ်

တနံးအံးမုာ်တါသးခုဒိာ်မးခိဖျိပမးလကပိဘာ် ကညီပိာ်မုာ်ကရုအနံာ်ဆဲးဆဲးပုာ်ထီာ် (၄၀)ဝိတဝီအယိန့ာ် လီာ်.စးထီာ်လပခိာ်ပနာ်ပိာ်ခွါသ့ာ်တဖာ်ဒုးအိာ်ထီာ်ကဒါက့ကညီပိာ်မုာ်ကရုဖဲ၁၉၈၅နံာ်ဒီးတုာ်ဆာ်ကတီာ် ခဲအံးလကအနံာ်လွံာ်ဆဲးအတီာ်ပုာ်ပုာ်တီခိာ်ရိာ်ခဲတါခဲလကဒီးပုာ်မးတါဖိခဲလကယာ်ယာ်မုာ်ပိာ်မုာ်သတးဒီးမုာ်တါ သးခုဒိာ်မးလပာ်ဖျါထီာ်ပကညီမုာ်တဖာ်မုာ်ပုာ်လကအတီခိာ်ရိာ်ခဲတါန့ာ်ဒီးသ့ဝဲဒုာ်န့ာ်လီာ်.တကးဒဲးဘာ် လာ နံာ်လွံာ်ဆဲးအတီာ်ပုာ်ကညီပိာ်မုာ်ကရုဆီတလဲအသး လမုာ်တုာ်တါကရုကရီလကထဲဒုာ်ခိာ်န့ာ်ဖိမါဘာ်တီခိာ် ရိာ်ခဲဒီးအါတက့ာ်မပုာ်ဂုာ်ဝိတါမးဒီးတါထံာ်အါဒ်အမုာ်ပုာ်မုာ်လံာ်မုာ်ပုာ်တဖာ် မပဲပုာ်ဂုာ်ဝိတါမးဘာ်ဆဲးခဲအံး မုာ်ကရုတဖုလကဟူးဂဲလကမုာ်ခွါတါတုာ်သးထဲသီး.ဒုးပာ်ယုာ်ပာ်ဂီာ်ဒီးဆိာ်ထွဲတါလီာ်ဆီလိာ်သးတဖာ်.ဒုးပာ် ယုာ်ပာ်ဂီာ်ပိာ်မုာ်မုာ်ဆဲးမုာ်ဂီာ် လကအိာ်ဒီးဂံာ်ထံးတါဂုာ်တါကျါ လကလီာ်ဆီလိာ်သးအံးန့ာ်လီာ်. တကးဒဲးဘာ်က ညီပိာ်မုာ်ကရုမးစာဘာ်ပိာ်မုာ်တဖာ်စးထီာ်လကအိာ်လကအမိာ်ဟမး.တုာ်လကအဟဲအိာ်ဖျါထီာ်.ထီာ်ကွီသ့ ထီာ်ဒီးတုာ်လကလိာ်ဘိထီာ်.ဒိာ်တုာ်ခိာ်ပုာ်.အထီာ်ဒီးအိာ်ဒဲးအိာ်ဖိလကအတါအိာ်မုာ်ဒိတကတီာ်န့ာ်လီာ်.ကညီ ပိာ်မုာ်ကရုအိာ်ဒီးဝဲကျါလွံာ်ဘိဒီးတါဟူးတါဂဲခိာ်သ့ာ်အိာ်(၃)ခါလကအလဲခိာ်ဝဲကျါလွံာ်ဘိလကတါမးဒ် အမုာ်တါသ့ာ်ထီာ်တါသ့တါဘာ်အကံာ်အစီ လကပိာ်မုာ်ဒီးပုာ်တတါတဖာ်.တါဟ့ာ်တါဆိာ်ထွဲမးစာ လီာ်ဆီဒုာ် တါလကပိာ်မုာ်ဒီးဖိသ့တဖာ် တါလိာ်ဘာ်ဒီးတါကတါ န့ာ်ခဲတါ.မးဒိာ်ထီာ်ပိာ်မုာ်တဖာ်အကလုာ်ဒ်သီးပိာ် မုာ်အကလုာ်ဒီးတါလိာ်ဘာ်တဖာ်တါက န့ာ်ဟူးဒီးဒိကန့ာ်အါဒီးဟံးန့ာ်အါယာယာစံာ်စံာ်ဒီးဆိကမိာ်ထာန့ာ် လီာ်တါလိာ်လီာ်ဆီလကတါရဲာ်လီာ်ကျါလီာ်ဒီးတါမးလိာ်ထီာ်ဖးထီာ်တါဖဲတါမးလကအဟဲဒိဘာ်ပိာ်မုာ်တဖာ် အံးန့ာ်လီာ်.

လကအနံာ်လွံာ်ဆဲးအတီာ်ပုာ်.ပပာ်ကဖါလပသးလပမးစာဘာ်ပပုာ်တတါတဖာ်တနံာ်ဘာ်တနံာ်ပုာ်လကအကလီာ် က.ပဟ့ာ်တါဒုးသ့ထီာ်ဘာ်ထီာ်တါမးလိာ်ဒီးတါဟ့ာ်တါသ့ညါန့ာ်ဟံာ်တါမးလီဆုပုာ်တတါလကလးဒီးပအိာ် ဒီးပိာ်မုာ်ကရုခိာ်န့ာ်ဒီးပုာ်မးတါဖိလကအကထီလကကီာ်သူလုာ်ဒီးဒဲကဝီအပုာ်န့ာ်လီာ်. အနံာ်လွံာ်ဆဲးအတီာ်ပုာ်ပ အိာ်ဒီးပတါမးန့ာ်အါမးဒ်အမုာ်.ပသ့ထီာ်ဘာ်ပတါကရုကရီလကအဂံာ်ဆုာ်ဒီးအဂါအကျါ.လကအအိာ်ဒီး တါဘျါခိာ်သ့ာ်.ဖိလစံာ်.တါမးအကျဲဒီးကျိာ်စုအကျဲသန့တဖာ်ဒီးခိာ်န့ာ်ဒီးပုာ်မးတါဖိတဖာ်အိာ်ဒီးတါဟ့ာ် လီာ်သးအယိ.ပမုာ်ကရုလကအဂံာ်ဆုာ်တဖုဒီးမုာ်တါမးန့ာ်ဒီးလကအနံာ်လွံာ်ဆဲးတါလဲကျဲအပုာ်န့ာ်လီာ်.ပဒုး ပာ်ယုာ်ပိာ်မုာ်သးစါတဖာ်လကန့ာ်လီာ်မးသကိးတါဒီးကညီပိာ်မုာ်ကရုဒီးဒုးန့ာ်တါလကမုာ်ခွါတါတုာ်သးထဲ သီးဒီးနီာ်ကစါတါစံာ်ညီာ်ပလီာ်သးဒီးပပာ်ကဖါလကဘာ်ပသးလကခဲအံးကညီပိာ်မုာ်သးစါအါမးသးစါဆါလက ကညီပိာ်မုာ်ကရုဒီးပုာ်တတါတါမးအယိလီာ်.ဒ်န့ာ်အသီးကရုမိာ်ပုာ်စုာ်ကိးသ့ညါပာ်ပနီာ်ပတါဆိာ်ထွဲမးစာ ဖိသ့ဆဲးကတါဆီကွီဒီးဒုးပာ်ယုာ်အါလကဂံာ်ခိာ်ထံးတါကျိာ်ဘာ်ကျိာ်သ့တကွီာ်အပုာ်အယိ.ပသးခုဒိာ်မးတ ကးဒဲးဘာ်ပပာ်ကဖါလပသးလပမးစာဘာ်ပိာ်မုာ်လကတုာ်ဘာ်တါစုဆုာ်ခိာ်တကးလကနီာ်ခိ.နီာ်သးတဖာ်တါ လိာ်ဒီးတါဒီးန့ာ်တါတီတါတြါအဂီာ်တကးဘာ်.ကတါန့ာ်ခဲတါလကသဲစးတါဆီတလဲကအိာ်ထီာ်လကအိာ် ထွဲပိာ်မုာ်တါခွဲးတါယာ်အဂီာ်န့ာ်လီာ်.ပတါမးန့ာ်အိာ်အါမးအသီး.တါတါတါဒီးပုာ်စုာ်ကိးအိာ်အါမးလကတါ သ့သ့ညါပာ်ပနီာ်ပုာ်ဒီးပိာ်မုာ်တဖာ်တါပာ်ယုာ်ပာ်ဂီာ်လကထံာ်ဂီာ်သဲးအပုာ်အံးန့ာ်လီာ်.ပလိာ်ဘာ်ခိာ်န့ာ်. ပုာ်တတါ.ပုာ်လကမးစာတါတဖာ်ခဲလကလကအိာ်ထွဲပုာ်ဒီးပကဖိာ်လိာ်ပစု.မးသကိးတါလကမုာ်ခွါတါတုာ်သးထဲ သီးဒီးတါတီတါတြါလကပထံာ်လီာ်ကီာ်ပုာ်ကအိာ်ထီာ်အဂီာ်န့ာ်လီာ်.

တနံးအံး ပမးလကပိဘာ်ကညီပိာ်မုာ်ကရုအမုာ်နံးအံးလက ကီာ်သူလုာ်အပုာ်.အိာ်ဒီးတါဟူးတါဂဲအါမး လက အပာ်ယုာ်ဒီးတါဂဲလကလံာ်.တါဆဲးတါလက.တါသ့ာ်ဝံာ်သးဆါဒီးပထုးထီာ်ရုလီာ်စုာ်ကိးလံာ်.တါဂီာ်ဒီးတါဂီာ်

မူဒ်သိးကကဲထီၣ်တၢ်ဆုၣ်ကီၤလၢပတၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်လၢတၢ်ပၢ်ဆၢတၢ်မၤန့ၤဒီးလၢပပုၤတတၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.တကတီၢ်ယီၤပလုၤထီၣ်ဒီးစုၢ်ကီၤလၢပပုၤတတၢ်တဖၣ်ကထံၣ်ပိၣ်မုၢ်ကရၢဒီးပိၣ်မုၢ်တၢ်မၤသကိးဒ်အမ့ၢ်တၢ်အရူၤဒီးဒီးကသုၣ်ပၢ်နီၣ်ပတၢ်ဖဲတၢ်မၤဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသးန့ၣ်လီၤ.ပတၢ်ထုးထီၣ်ရၢလီၤလၢတၢ်န့ၣ်အံၤပၣ်ယုၣ်

- ၁.ကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢအနီၣ်လွံၢ်ဆံတၢ်လဲၤကျဲတၢ်စံၣ်စိၤတဲၤစိၤအလံာ်လၢကညီကိၣ်ဒီးကီၤလၢဝါကိၣ်
- ၂.ကညီပိၣ်မုၢ်ခိၣ်နၢ်တဖၣ်အသးသမူဒီးတၢ်လဲၤခိၣ်ဖျိတဖၣ်အဂ့ၢ်အကျိၤအလံာ်
- ၃.ကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢစံၣ်စိၤန့ၣ်တၢ်ဂီၤတဖၣ်(၁၉၈၅-၂၀၂၅)န့ၣ်
- ၄.ကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢအနီၣ်လွံၢ်ဆံတၢ်စံၣ်စိၤတဲၤစိၤဒီးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤတၢ်မၤနီၣ်မၤယါအလံာ်
- ၅.ကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢအတၢ်လဲၤကျဲလၢအနီၣ်လွံၢ်ဆံအတီၢ်ပူၤတၢ်ဂီၤမူဖုၣ်ကိၣ်
- ၆.ကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢခိၣ်နၢ်သၢအဂၤလၢအကဲထီၣ်ခၢၣ်စးလၢကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢခိၣ်နၢ်တဖၣ်အသးသမူ အဂ့ၢ်ဒီးတၢ်လဲၤခိၣ်ဖျိကိၣ်တၢ်ဂီၤမူ
- ၇.ကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢအနီၣ်လွံၢ်ဆံတၢ်လဲၤကျဲပနီၣ်
- ၈.ကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢတၢ်တိၣ်ကျဲဒီးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤပနီၣ်
- ၉.ပုၤတတၢ်ခိၣ်နၢ်ဒီးတၢ်မၤသကိးတၢ်ကရူၢ်ကရၢတၢ်ဆၢဂ့ၤဆၢဝါ
- ၁၀.တၢ်ဟ့ၣ်လၢကပိၤခိၣ်နၢ်ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိ(၅၁)ဂၤ
- ၁၁.တၢ်မၤလၢကပိၤပုၤတတၢ်ပိၣ်မုၢ်ခိၣ်နၢ်(၈)ဂၤ.
- ၁၂.တၢ်ဟ့ၣ်လၢကပိၤဒီးတၢ်စံးဘျုးစံးဖျိၣ်ဆူကရၢတဖၣ်ဒီးပုၤမၤစၢၤတၢ်တဖၣ်လၢအဆိၣ်ထွဲမၤသကိးတၢ်ဒီးပုၤလၢအနီၣ်(၄၀)တၢ်လဲၤကျဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- လၢအနီၣ်(၄၀)တၢ်လဲၤကျဲအပူၤအံၤပဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်.အိၣ်ဒီးတၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်ဒ်တၢ်ကရၢကရိၢတဖၣ်အသိးဒီးဒ်ပိၣ်မုၢ်အသိးတၢ်မ့ၢ်အိၣ်နိးပကွဲၤဘၣ်ဆၣ်ပန့ၢ်ဒီးသဒၢဘၣ်ပတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ.တၢ်ဆဲးတၢ်လၢဒီးတၢ်န့ၣ်သၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.န့ၣ်ဆဲးဆၢအံၤမ့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢပဂီၢ်လၢပကမၤလၢကပိၤဒီးတကတီၢ်ယီၤကွဲၤကဒါကုၤပတၢ်အိၣ်သးလၢအဒုးတုၤပုၤဆူမ့ၢ်မဆါတၢ်န့ၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.ပအိၣ်ဆၢထၢၣ်လၢကညီပိၣ်မုၢ်တဖၣ်အဖဲဘၣ်ခိၣ်ဒီးအစုတီၤလီၤလၢအဝဲသ့ၣ်ဒုးဒိၣ်ထီၣ်ဒီးသ့ၣ်ထီၣ်န့ၢ်ပကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢအံၤန့ၣ်လီၤ.ပသ့ၣ်နီၣ်ဒီးပၢ်လၢပၢ်ကပိၤဘၣ်ပကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢခိၣ်နၢ်လုၢ်ဒိၣ်ပွၤဒိၣ်ဒ်အမ့ၢ်ပဒိၣ်နီၢ်စံးဖိရၢစ့ၣ်လၢအသ့ၣ်ထီၣ်န့ၢ်ကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢအဂံၢ်ခိၣ်ထံးလၢအကျၢၤအယီၤန့ၣ်လီၤ.မ့ၢ်မ့ၢ်လၢအဝဲအယီၤဘၣ်ဒီးပကညီပိၣ်မုၢ်အံၤပဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်တုၤခဲအံၤတသ့ဘၣ်.ဒ်န့ၣ်အသိးခိၣ်နၢ်လၢအဂၤလၢဟ့ၣ်လီၤတၢ်အသးဒီးလဲၤပူၤကွဲၤပုၤဒ်အမ့ၢ်ပဖဲမ့ၢ်ရဲၤအိၣ်ဒီးကထၢၣ်ပဒိၣ်နီၢ်ဘျုးမ့ၢ်နဲးစၣ်.သရၣ်မုၢ်ဖိလွဲဒီးခိၣ်နၢ်အဂၤတဖၣ်ဒီးခိၣ်နၢ်လၢအိၣ်ဘျဲးက့ၤလၢတၢ်မၤအပူၤဒ်အမ့ၢ်ပကရၢခိၣ်လီၢ်လံၤပဒိၣ်နီၢ်လၢဒ်ဖိ.သရၣ်မုၢ်ရံၢ်ရံၢ်.သရၣ်မုၢ်လုၤဒ်ယၢ်တၢ်မျၢၢ်ဝါဒီးသရၣ်မုၢ်နီၢ်ဒါအိၣ်ကျၢၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤပၢ်လုၢ်ပၢ်ပွၤဘၣ်သ့တၢ်တိၣ်ခိၣ်ရိၣ်ခဲဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသးလၢကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢအဂီၢ်အယီၤန့ၣ်လီၤ.
- ပကွဲၤမ့ၢ်ဘၣ်ကညီပိၣ်မုၢ်ကိးဂၤဒီးလီၤဆိၣ်တၢ်ကညီပိၣ်မုၢ်သးစၢ်လၢပပုၤတတၢ်ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢကန့ၣ်လီၤပၣ်ယုၣ်ဒီးမၤသကိးတၢ်ဒီးပဝဲကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢလၢတၢ်ဒုးသ့ထီၣ်ဘၣ်ထီၣ်ပိၣ်မုၢ်ဒ်သိးကသ့ၣ်ထွဲဖျိးထီၣ်အသးဒီးန့ၣ်လီၤပၣ်ယုၣ်လၢတၢ်တိၣ်ခိၣ်ရိၣ်ခဲအပူၤကသ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.ပကွဲၤမ့ၢ်ဘၣ်စုၢ်ကီၤပပုၤတတၢ်ခိၣ်နၢ်ဒီးကရူၢ်ကရၢကိးဖုဒီးလၢပကဖိၣ်လီၢ်ပစုဒီးမၤသကိးတၢ်လၢပပုၤတတၢ်ကဒီးန့ၢ်က့ၤတၢ်တုၤသိးထဲသိးလၢအပၣ်ယုၣ်ဒီးမုၢ်ခွါတၢ်တုၤသိးထဲသိး.တၢ်တီတၢ်တြၢ်.နီၢ်ကစၢ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်ပၤလီၤသးလၢပကီၢ်သုလုၤအပူၤအံၤန့ၣ်တက့ၢ်.

ဆၢဂ့ၤဆၢဝါဘၣ်ကညီပိၣ်မုၢ်ကိးဂၤဒီးလၢတၢ်လီၢ်သကုၤဆးဒးဒီးပပုၤကလုာ်ခဲလၢာ်
လၢကပျဲဒီးတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါ.မၤန့ၢ်အိၣ်ကဲ.နၢၤဒုၣ်နၢၤဒါကိးဂၤဒီးန့ၣ်တက့ၢ်.

ပၤဆၢတၢ်ကမံးတံာ်
ကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢ
လီၢ်ခၢၣ်သး